

Příloha 1

Ve své kategorii je soutěžní nápoj naprosto unikátní svým složením, opírající se pouze o funkčnost rostlinných sekundárních metabolitů obsažených v léčivých a adaptogenních rostlinách. Výrobek neobsahuje žádné konzervanty, barviva ani jiná aditiva. Je balen v recyklovatelném papírovém obalu.

Nadstandardní vlastnosti nápoje:

Ačkoliv se může na první pohled zdát, že se jedná o standardní směs určenou pro přípravu čaje, není tomu tak. Jedná se totiž o nově objevenou synergicky působící trojkombinaci bylin, jejíž macerací lze získat nápoj s ověřeným obsahem sekundárních metabolitů, u kterých byly vědecky prokázány pozitivní účinky na imunitní systém člověka, a které zároveň vykazují silný adaptogenní efekt. Nápoj připravený z této bylinné směsi tak můžeme zařadit mezi inovativní nutraceutika. Díky této unikátní kombinaci látek dochází u pravidelných konzumentů k posílení imunitního systému a k jejich subjektivnímu pocitu adaptace na psychické a fyzické stresy. Zároveň se jedná o nejen funkční nápoj s prvky nutraceutika, ale i o chuťově vyvážený nápoj, který lze konzumovat jak horký, tak studený.

Zároveň je to inovativní a poctivý produkt vyrobený v ČR a to převážně z bylin pěstovaných českými pěstiteli, kteří díky nově vyvinuté technologii pěstování, produkují kvalitní biomasu s maximálním obsahem biologicky aktivních látek. Tato pěstební technologie je výsledkem projektu č. QK1910103; České bylinky pro nové potraviny podporující zdraví populace.

Výrobek má vysoký potenciál expanze na zahraniční trhy. Podle současného zájmu ze zahraničí lze předpokládat 50-100% roční nárůst objemu výroby, kdy je předpoklad, že bude postupně exportován na tyto zahraniční trhy:

1. Slovensko
2. Německo (největší a nejbližší prostor pro růst)
3. Rakousko

Přínos exponátu pro výrobce:

Výrobek je pro ryze českou rodinnou firmu Rakytník Cvrček, s.r.o. je velmi významný, neboť se jedná o zcela nový produkt této firmy, který vznikl v rámci společného projektu VaV, a který svou povahou zcela zapadá do současného produktového portfolia výrobce, protože se jedná o produkt se zdravotním benefitem pro spotřebitele. Poctivé výrobky se zdravotními benefity pro spotřebitele jsou hlavním *motem* tohoto výrobce, který se původně specializoval pouze na produkty vyrobené z rakytníku. Nicméně v současnosti svoji výrobu rozšiřuje i o bylinné čaje a nápoje, či bylinné sirupy. Tento výrobek tak výrazně přispěje nejen k rozšíření stávajících výrobních kapacit výrobce, ale také může přispět k dalšímu šíření povědomí o firmě mezi spotřebiteli.

Přínos exponátu pro spotřebitele:

Nová receptura vznikla v rámci implementace výsledků výzkumu do praxe a byla vyvinuta v řešitelském týmu VÚRV, v.v.i., vedeným doc. Ing. Romanem Pavelou, Ph.D., který v současnosti patří k našim nejuznávanějším vědeckým kapacitám. Doc. Pavela se zabývá využitím biologicky aktivních látek z rostlin již více jak 25 let a za svou práci získal řadu prestižních ocenění (např. Česká hlava 2013, Spolupráce roku 2017, Nejcitovanější vědec světa 2019, 2020, 2021 atd.).

Účinnost nápoje byla předběžně ověřena v nezávislých subjektivních testech na skupině 75 dobrovolných konzumentů, kteří prožili těžší průběh kovidového onemocnění a cítili se psychicky a fyzicky unaveně, často s doznívajícími nebo přetrvávajícími respiračními obtížemi (dušnost, kašel, doznívající zápal plic). Po 10 denní kúře jich 62 uvedlo výrazné zlepšení psychického a fyzického stavu. Osm z nich uvedlo pouze zlepšení psychického stavu a pět dobrovolníků nevedlo nebo nepocíťovalo žádnou změnu. Tento průzkum byl proveden v rámci řešení projektu finančně podpořeného NAZV (projekt č. QK1910103; České bylinky pro nové potraviny podporující zdraví populace). Jsme si ale vědomi toho, že v rámci provedeného průzkumu nebyla hodnocena žádná objektivní lékařská kritéria. Na druhou stranu, nápoj není považován za farmaceutické léčivo, pouze se řadí svým charakterem mezi nápoje s nutraceutickým charakterem. Přesto je doložitelné, že látky obsažené v použitých bylinách mají prokazatelné pozitivní účinky na lidské zdraví a jejich účinnost potvrzují mnohé vědecké studie a lze se tak oprávněně domnívat, že tyto účinky mohou být přeneseny také do tohoto nápoje.

Receptura byla vyvinuta na základě týmového know-how a díky jejímu unikátnímu složení, které je založeno na bázi vědecky prokázaných zdraví prospěšných vlastností látek z adaptogenních rostlin, které jsou v unikátním synergismu, přináší pro spotřebitele nové možnosti v podobě funkčního nápoje: vitalitu v podobě vyrovnaného imunitního systému a snížení stresu díky adaptogenním látkám. Díky této unikátnosti si nápoj ihned získal nové stálé zákazníky, jejichž počet narůstá. Spotřebitelé si totiž ověřili, že je tento nápoj nejen funkční (což potvrzují četné ohlasy spotřebitelů), ale i chuťově zajímavý. Proto je také vysoký předpoklad, že může obstát i v mezinárodní konkurenci, což do budoucna povede nejen k rozšíření výrobních kapacit výrobce, ale i k postupnému zvýšení zahraničního exportu a tím prestiže ČR v zahraničí.

Stručný popis použitých bylin a jejich vědecky prokázaných vlastností (s ohledem na možná zdravotní tvrzení podle seznamu „on hold“).

Nejdůležitější vlastností adaptogenů je ochrana lidí před stresem a stimulační účinek na imunitní systém. Tyto účinky se však mohou za různých okolností lišit, jak bylo zdokumentováno v řadě klinických studií. Záleží tedy na vhodné kombinaci rostlin s adaptogenními vlastnostmi. Těmito rostlinami se v současnosti zabývá projekt MZe (projekt č. QK1910103; České bylinky pro nové potraviny podporující zdraví populace), díky němuž vznikl i tento produkt a nápad vložit adaptogenní byliny do tohoto nápoje. Díky adaptogenním látkám, které jsou extrahovatelné a stabilní ve vodním prostředí, může totiž nápoj pomoci spotřebitelům v tíživých situacích spojených se stresovými situacemi a zároveň mohou prospěšně „vyladit“ imunitní systém a zamezit tak cytokinové bouři způsobené například onemocněním Covid -19. Adaptogenní rostliny patří například v Číně mezi bylinné produkty, které jsou standardně doporučovány lékaři v rámci preventivních protikovidových opatření i v období léčby a následné rekonvalescenci a účinnost extraktů z adaptogenních rostlin byla zdokumentována v řadě klinických studiích. To se potvrdilo i v naší malé studii.

Z námi použitých adaptogenních rostlin to je *Astragalus membranaceus* (kozinec blanitý), který má prokazatelný pozitivní vliv na imunitní systém. Jeho zdravotní účinky potvrzují i vědecké autority, a například dle nařízení Evropské komise č. 432/2012 jsou u kozince povolena zdravotní tvrzení ohledně jeho účinků na imunitní systém, krevní tlak, normální hladinu cukru v krvi, antioxidační vlastnosti, adaptogenní účinky a řady dalších. Tato bylina působí blahodárně na lidský organismus díky biologicky aktivním látkám z řady polysacharidů,

isoflavonoidů, saponinů či volných aminokyselin. V kozinci také najdeme například kumariny, cholin, betain, fenolické a jiné organické kyseliny.

Čínská medicína vyzdvihuje účinnost extraktů z kozince blanitého především na podporu imunity a dlouhověkosti a jeho silné imunito-modulační a protizánětlivé účinky jsou hlavním důvodem, proč je podáván při preventivní a kurativní léčbě onemocnění způsobené Covid-19. Podle lékařských studií pacientům vrací chuť do života, pomáhá zvládat stres a nabíjí je energií. Pozorováno bylo i jeho pozitivní působení proti chronické únavě, což potvrdila třeba i studie čínských vědců z roku 2009 provedená na 75 lidech potýkajících se s chronickým únavovým syndromem. Ti, kteří užívali kozinec ve směsi s dalšími bylinami, následně po třech měsících vykázali statisticky významné zlepšení oproti skupině „léčené“ pouze placebem. Imunitu kozinec podporuje tím, že navyšuje množství bílých krvinek a podporuje tak tvorbu protilátek. Rovněž stimuluje aktivitu a produkci T-lymfocytů, makrofágů, NK buňek („natural killers“ = přirození zabijáci) a imunoglobulinů.

Další adaptogenní rostlinou je *Leuzea carthamoides* neboli parcha saflorovitá (též maralí kořen). Extrakt z kořenů této rostliny obsahuje řadu biologicky aktivních látek (např. fytoekdysteroidy, vitamín C, karotenoidy, trísloviny, flavonoidy, inulín a různé polyfenolické látky atd.). Má silně povzbuzující účinky, pomáhá zvyšovat psychickou i fyzickou odolnost, posiluje imunitu a dokáže odstranit i chronickou únavu či apatii. Obsahuje antioxidanty, které chrání organismus před oxidačním stresem, rychle dodá energii a prospívá krevnímu oběhu i srdci. Vzhledem k obsahu rostlinných fytoekdysteroidů má i anaboličké účinky a napomáhá tak růstu svalů a obnově tkáně.

Poslední obsaženou bylinou je *Ocimum sanctum* L. neboli bazalka posvátná. Extrakt z natě této byliny obsahuje velké množství biologicky aktivních látek (např. fenolické kyseliny, flavonoidy včetně methoxyflavonoidů a jejich glykosidy (luteolin, isothymusin, cirsimartin), C-glykosidy flavonoidy (orientin, isoorientin, isovitexin a vicenin), neolignany, fytosteroly jako je např. β -sitosterol, β -sitosterol-3-O- β -D-glucopyranoside, stigmasterol and campesterol, terpeny a mnohé další), které mají prokazatelný pozitivní účinek na odkašlávání, imunitu, srdce, či vitalitu a zmírňuje stres.

Další prokázané pozitivní účinky těchto bylin jsou uvedeny v odbočné **Příloze 2**.

Díky nově objevenému synergickému poměru bylin a nově vyvinuté technologii jejich pěstování, lze získat dostatečné množství kvalitní české biomasy s maximálním množstvím biologicky aktivních látek. Proto se podařilo vyvinout nápoj s prvky nutraceutika, který se, podle ohlasu konzumentů, již v praxi osvědčil především jako podpůrný prostředek při pokovidové rekonvalescenci i přímo při léčbě různých respiračních a jiných onemocnění, které se v populaci objevují každoročně.

V celkové kombinaci bylinných extraktů tak dochází k maximálnímu navýšení účinnosti obsažených látek na organismus, což oceňují spotřebitelé. Díky tomu, že obsah hlavních látek je průběžně monitorován, spotřebitelé vědí, že si kupují kvalitní nápoj s poznatelnou funkčností.

Původ potraviny s preferencí Česká republika

Výrobek je originální české receptury, která vznikla v rámci řešení projektu finančně podpořeného NAZV (projekt č. QK1910103; České bylinky pro nové potraviny podporující zdraví populace). Byliny jsou v současnosti získávány částečně (parcha saflorová) od českého dodavatele (Byliny Mikeš) a kozinec blanitý, či bazalka posvátná jsou pěstovány vyvinutou pěstební technologií ve Výzkumném ústavu rostlinné výroby, v.v.i. a zároveň je jednáno s českými pěstiteli (např. První Jílovská, a.s.) a je předpoklad, že od roku 2023(2024) budou byliny kozinec blanitý a parcha saflorová získávány od dalších českých pěstitelů. Důležitým parametrem inovace bylo totiž také to, že byl kladen důraz na maximální použití bylin, které se dají pěstovat i v ČR.

Pole s bazalkou posvátnou a kozincem blanitým, velmi dobrými medonosnými rostlinami.

Prezentace vzhledu výrobku:

Reklamní a PR fotky (pouze ukázka prezentace výrobku)

IMUNITO - ADAPTOGENNÍ NÁPOJ

- bazalka posvátná, parcha saflorová nebo-li maralí kořen, kozinec blanitý

- osvěžení těla, snížení stresu, antioxidant, imunitní systém

The image shows a person in a light blue shirt holding a clear plastic bag filled with dried, crushed herbs. Next to the bag is a purple rectangular box with a decorative floral pattern. The box has the text 'Imunito - adaptogenní nápoj' printed on it. The background is a blurred outdoor setting with green foliage. The entire scene is framed by a purple border with white horizontal lines.

BAZALKA POSVÁTNÁ - z rostliny využíváme lístečky, které obsahují vyšší množství účinných látek než stonky, proto se od něj musí lístky ručně oddělit.

Bylinky pečlivě ručně přebíráme a vážíme.

Směs se promíchá, aby v každém sáčku bylo přesné množství bylin pro nejlepší účinek.

Značení-etiketa:

Imunito-adaptogenní nápoj

SLOŽENÍ: kozinec blanitý (kořen), parcha saflorová (kořen), bazalka posvátná (nat')

Bazalka posvátná podporuje vykašlávání, srdce, vitalitu, normální funkci dýchacího systému, imunitní systém a snižuje stres.

Maralí kořen pomáhá normálnímu stavu kardiovaskulární soustavy, mentálnímu zdraví a imunitě.

Kozinec blanitý působí jako antioxidant, podporuje imunitní systém a adaptogenní odolnost. Udržuje normální hladinu cukru v krvi, pohyblivost kloubů a krevní tlak.

Návod k přípravě nápoje: Polévková lžice bylinné směsi se zalije 500 ml horké vody. Maceruje se 30 minut a pije se chladné. Pije se 500 ml denně po dobu 10 dnů, poté je vhodné 2 týdny vynechat. Kúra se opakuje po celé nepříznivé období.

Skladování: Skladujte v suchu a temnu do 25 °C

Množství: 50 g

Výrobce: Rakytník Cvrček, s.r.o., Lhota pod Libčany 147, 503 27, www.rakytникcvrcek.cz

Ocenění:

Výrobek byl prezentován na řadě akcí (ačkoliv byl počet akcí a možností získání ocenění z důvodu probíhající koronavirové krize velmi omezen), dosud však nebyl přihlášen na žádnou soutěž, neboť jeho oficiální výroba započala až v květnu 2022 a dosud nebyla možnost jiné prezentace výrobku. Některé způsoby prezentací jsou uvedeny na stránkách výrobce: <https://rakytникcvrcek.cz/> a jeho sociálních sítích <https://www.facebook.com/RakytникCvrcek>

Přínos ocenění Zlatý klas:

Vzhledem k tomu, že se jedná o výrobek, u něhož je ocenění „Zlatý klas“ přínosný z marketingového hlediska, případné ocenění může významně přispět ke zvýšení povědomosti lidí o tomto produktu, což vidíme v současné politickoekonomické situaci za velmi důležité a společensky prospěšné. To je pro výrobce i přihlašovatele důležité. Pro přihlašovatele je to

ocenění kvality českého výzkumu a pro výrobce je to ocenění, které se může marketingově podílet na zvýšení výroby a tím i následné expanze na zahraniční trhy. Se zvýšením výroby je spojené také zvýšení počtu pracovních míst v regionu. Díky ocenění dojde i ke zvýšení prestiže výrobce i přihlašovatele, neboť je to ocenění české vědy, českého produktu a ocenění poctivosti výroby kvalitních českých potravin s regionálním přesahem.

Ukázka děkovných dopisů od dobrovolných respondentů a potvrzení o účinnosti našich některých umělců, kteří se stali uživateli. Mezi nimi je např. Sabina Remundová, Iva Janžurová, Eva Holubová atd.

Od: janarezova@seznam.cz <janarezova@seznam.cz>

Odesláno: neděle 13. března 2022 16:58:08

Komu: Pavela

Předmět: bylinky

Dobrý den pane docente,

Před pár měsíci jsem od Vás dostala bylinky na posílení imunity a lopuch kořen. S obou jsem měla velkou radost. Užívaly jsme to s kolegyní dle Vašeho doporučení a můžu říct, že choroby letošní zimy se nám vyhnuly. Chci Vám moc a moc poděkovat!!! Ještě Vám musím říci, že mám několik Vašich knih, které mě velmi zaujaly. Těším se až Vás uvidím opět v pořadu Polopatě nebo v jiných zajímavých pořadech.

Zdraví Jana Rezová z Brna.

Od: demartinis@centrum.cz <demartinis@centrum.cz>

Odesláno: pátek 25. února 2022 21:14:48

Komu: Pavela

Předmět: byliny

Vážený pane docente,

slíbila jsem Vám poslat zprávu o vlivu bylin na můj zdravotní stav.

Nejprve Vám ale musím sdělit, že byliny jsem začala brát teprve před několika dny, protože jsem následující den, po návštěvě u Vás, skončila na plicním na kapače.

Měla jsem ošklivý zánět průdušek a dostala jsem antibiotika na 14 dnů a Prednison.

Nechtěla jsem kombinovat byliny s léky a tak jsem začala byliny užívat až před několika dny.

Cítím se po nich dobře a jsem šťastná, že je mám.

Ještě jednou Vám za ně mnohokrát děkuji a určitě se ozvu až dokončím kůru.

S pozdravem

Svatava Demartini

Ráda bych podpořila udělení ocenění Zlatý klas 2022 výrobku firmy Rakytník Cvrček, s.r.o. – Imunito-adaptogenní nápoj.

Na vlastní kůži jsem se totiž přesvědčila, spolu s mými kolegyněmi z divadla a mojí maminkou Ivou Janžurovou, že se po něm cítíme lépe, lépe snášíme stresy a rychleji se uzdravujeme z běžných nachlazeních. Velmi se mám osvědčil při pokovidové rekonvalescenci.

Myslím si, že si tato bylinná směs zaslouží velkou pozornost, neboť může být prospěšná mnoha lidem.

Vaše Sabina Remundová

V Praze dne 20.7.2022